

KEMILÄINEN

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI

1/2021

Tervetuloa uuteen
hirsipäiväkotiin!

SIVU 10

Kannen kuvassa vasemmalta

Aatu Sieppi
Työmies Kari Alatossava
Takana Lauri Paldanius
Mikael Syväjärvi
Iikka Laurila
Jemina Huhta
Ender Hjulberg
Atte Telkkälä
Vilho Himanka
Kid Niskanen

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 1/2021

Julkaisija:	Kemin kaupunki
Päätoimittaja:	Jukka Vilén
Toimitus:	Taina Alajärvi, Tanja Kavasvuo, Venla Kakko, Vilma Klemetti, Rita Oinas, Kati Ravander, Maija Saarenpää, Anutiina Tervonen-Aho, Anne Toppari
Sähköposti:	toimitus.kemilainen@kemi.fi
Julkaisupäivä:	19.5.2021
Kansikuva:	Nina Susi
Taitto:	Mainostoimisto Reklaami
Painosmäärä:	18 000 kpl
Paino:	Arkmedia
Paperi:	UPM Finesse Silk 115 g/m ²

ISSN 1799-876X

TÄSSÄ NUMEROSSA

Kemi rakenteellisen muutoksen keskiössä!.....	4
Kemin kaupungin infrakohteita	5
Oletko kyllästynyt koronaan? Niin mekin Tapahtumatoimistolla	6-7
Tulevia tapahtumia	7
Sujuvaa arkea palvelusetelin avulla	8
Mervi Nikander löysi isoja haasteita ja itsensä näköisen paikan	9
Tervetuloa uuteen hirsipäiväkotiin!	10
Perhekeskus verkostoi lasten ja perheiden palvelut	11
Omatoimikirjasto Kemiin	12
Mikä se ÄRM on?	13
ISO, Hinku ja Vihreä Kemi	14
Kemi sahattiin maailmankartalle	15
Pointti Kemi palvelee työllistymistä yhdestä osoitteesta ..	16-17
Kemin kaupunki vakinaisti Ohjaamo-toiminnan	17
Matkailun uuteen nousuun yhdessä	18-19
Tulevaisuus rakennetaan täällä meillä Kemissä	19
Briefly in English	20

s. 9

Mervi Nikander aloitti Kemin kaupungin elinkeinojohtajana

Kuva Taisto Saari

s. 11

Lasten, nuorten ja perheiden varhainen tuki vahvistuu

Kuva Nina Susi

s. 12

Pääkirjasto on muuttumassa omatoimikirjastoksi

Kuva Nina Susi

s. 18-19

Uusia tuulia kesämatkailun markkinointiin

Kuva Kemin kaupunki

PÄÄKIRJOITUS

Kemi rakenteellisen muutoksen keskiössä!

Alkuvuosi on ollut Kemin historiassa poikkeuksellinen ja vahvasti metsäteollisuutemme rakennemuutoksen värittävä. Metsä Fibre ilmoitti helmikuussa päätöksistään rakentaa uusi biotuotetehdas Kemiin. Investointipäätöksen vaikutavuus on laaja; rakentamisaikana jopa 15 000 henkeä on rakentamassa tehdasta ja käynnistyessään se tuo maakuntaamme lähes 1500 pysyvää työpaikkaa lisää puunkorjuun logistiikkaketjuihin. Pidemmällä aikavälillä päätös turvasi Metsä Fibren Kemin tehtaan työpaikat ja samalla metsäteollisuuden historia jatkuu Kemissä useilla vuosikymmenillä eteenpäin.

Huhtikuussa Stora Enso ilmoitti aivan päinvastaista julkistaessaan suunnitelmansa lakkauttaa Veitsiluodon tehtaan paperikoneet ja selluntuotannon - ainoastaan saha jatkaisi toimintaansa. Uutinen suunnitelmasta otettiin vastaan tyrmistyneinä, vaikka paperin ylituotannon ongelmista on puhuttu jo useita vuosia. Onhan kyse Kemin suurimman työnantajan lähes 700:sta työpaikasta, jonka lisäksi vaikutus koskee laajemmin vähintään samaa määrää alihankintaketjujen työpaikkoja. Tilanteen vaikeudesta huolimatta katse on käännettävä tulevaisuuteen. Kirjoitushetkellä on esillä monenlaista kiinnostusta korvaavaan toimintaan Veitsiluodon saarella, mutta vasta aika näyttää mitä tuleman pitää. Stora Ensolla on asiassa vahvasti myös oma vastuunsa kannettavanaan muutoksen etenemisestä ja varmasti myös omia suunnitelmia ja linjauksia, joita asiassa odotetaan.

Päätös käynnisti myös kaupungin tukitoimet tämän tilanteen seurauksien lieventämiseksi, johon myös valtio on luvannut tukea. Äkillisen rakennemuutoksen työryhmä keskittyy niin työllisyyden, koulutuksen ja korvaavien toimintojen kehittämiseen yhdessä mm. valtion, Ely- ja TE-keskuksien sekä koulutusorganisaatioiden ja paikallisten yrittäjien kanssa, jotta muutoksen myötä mahdollistettaisiin myös uuden toiminnan kehittymistä.

Päätös vaikuttaa kaupungin talouteen merkittävästi ja jo aiemmin aloitettu työ kaupungin talouden tasapainottamiseksi jatkuu. Muutoksia on ollut ja tulee olemaan myös jatkossa. Muutoksessa on myös mahdollisuus. Kemin kaupungin osalta pohjana on kaupunkimme palvelujen "Sujuvan Arjen" -strategia ja sen toteutus, jolla pyrimme uudistumaan toimintaympäristön muutoksiin taloutemme realiteettien viitekehyksessä. Strategiamme mukaisesti "Vastuullamme on taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Pidämme lupauksemme. Ideat muuttuvat todeksi vain tekemällä." Tämä tekeminen edellyttää meiltä kaikilta ennakoluulottomuutta ja rohkeutta uudistaa rakenteitamme ja toimintatapojamme myös tässä tilanteessa. Tämä koskettaa meitä kaikkia tavalla tai toisella ja yhdessä me tulemme selviytymään tästäkin.

Matti Ruotsalainen

kaupunginjohtaja

Vuoden 2021 merkittävä hanke on skeittiparkin rakentaminen Täikön puistoon. Hanke toteutetaan yhteistyössä nuorten kanssa, jolloin he pääsevät myös itse vaikuttamaan lopputulokseen.

Kemin kaupungin infrakohteita

TEKSTI: KATI RAVANDER
KUVA: PEXELS.COM

Vuoden 2021 suurin kohde on Sahansaaren alueen katujärjestelyt eritasoratkaisuineen. Kaupunki toteuttaa tänä vuonna muitakin yleisten alueiden hankkeita, joilla on vaikutusta kuntalaisten palveluiden kohentumiseen ja viihtyisyyden paranemiseen.

- Mansikkakanokan alueella jatketaan taapatumapuiston rakentamista siten, että se on kuntalaisten käytössä kesällä 2022. Puistoon viimeistellään kävelytiet ja asennetaan valaistus sekä toteutetaan tarvittavat vihertyöt. Lumilinna-alueen edustan katu- ja pysäköintialueet viimeistellään kesän 2021 aikana, Kemin kaupungin tekninen johtaja Mika Grönvall sanoo.

- Liikuntamahdollisuuksia parannetaan muun muassa Karihaarassa ja Jungossa. Karihaaran tekonurmikentän pinta poistetaan Sahansaaren katujärjestelyjen yhteydessä, koska nykyinen kenttä jää

uuden Lapintien linjauksen alle. Mikäli keinonurmikentän matto on siinä kunnossa, että se voidaan hyödyntää kokonaisuudessaan, niin se siirretään aidan toiselle puolelle nykyisen luonnonnurmikentän päällysrakenteeksi. Junkoon on rakennettu liikuntakeskittymää, jossa on tällä hetkellä kuntoportaat ja talvisin pulkkamäki tulistelupaikkoineen. Kuntoportaiden viereen tullaan rakentamaan pieni keinonurmikenttä, jossa voi harrastaa esimerkiksi jalkapallon pienpelejä, Grönvall kertoo.

- Merkittävä hanke on myös skeittialueen rakentaminen Täikön puistoon. Skeittiparkki on ollut keskusteluissa jo muutaman vuoden ja tästä on tehty kuntalais- ja valtuustoaloitteitakin. Valtuusto päätti joulukuussa, että skeittihanke toteutetaan vuonna 2021 ja tähän on haettu myös liikuntapaikka-avustusta valtiolta, mutta päätöstä tähän ei ole vielä saatu. Toteutamme hankkeen siten, että käyttäjät eli nuoret saavat itse vaikuttaa lopputulokseen. Talven aikana on pidetty useampi etäpalaveri, jossa hanketta on pohdittu

yhdessä nuorten kanssa. Nyt näyttää siltä, että skeittiparkki toteutetaan betonirakenteisena ja syksyllä nuoriso pääsee skeittipuistoa testaamaan, Grönvall jatkaa.

- Venelaitureita parannetaan Mansikkakanokalla ja Hahtisaaressa. Ennen avovesikauden alkua uusitaan Hahtisaareen kaksi laituria ja Mansikkakanokalle yksi laituri. Vuodelle 2022 jää molempiin satamiin yksi uusittava laituri. Edellä mainittujen laitureiden uusimisen jälkeen kaupungin kuudessa pienvenesatamassa on laiturit kunnossa. Viime kesänä paikkoja oli käytössä yli 500, Grönvall kertoo.

Kemin kaupungin kaavoituskatsaus 2021 löytyy kaupungin [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteesta: <https://www.kemi.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla/#Vireillaolevat>

Oletko kyllästynyt koronaan? Niin mekin Tapahtumatoimistolla

TEKSTI: KATRI JÄMSÄ | KUVA: JAN ÅQVIST

Easy Living in Kemi -tapahtumassa viime vuonna saatiin vielä kokoontua paikan päälle ilman maskeja, mutta kuitenkin perhekunnittain turvaväleistä huolta pitäen.

Nykyinen maailmantila koronarajoituksi-
neen on ollut Tapahtumatoimistolla haasta-
vaa aikaa: miten viihdytämme turvallisesti
kaupunkilaisia, kun he eivät saa kokoontua
yhteen? Miten suunnitella tapahtumia,
jotka eivät hyvin todennäköisesti tule ta-
pahtumaan fyysisinä? Minkälainen on ta-
pahtumanjärjestäjän vastuu? Miksi edes
yrittää suunnitella livetapahtumia, joiden
toteutumiseen alkuperäisen ajatuksen mu-
kaan on niin pieni mahdollisuus?

Tulevaisuuteen on tosiaan vaikeaa kur-
kistaa. Juuri, kun olemme päihittämässä
koronaa, se iskee nurkan takaa uudelleen
erilaisena kuin aiemmin. Toivomme to-
della, että kesällä kaikki olisi paremmin.
Livemusiikkia on vaikeaa korvata tal-
lenteilla. Ruudun välityksellä on haasta-
vaa saada aikaan samaa tunnelmaa kuin
esiintyjän kanssa samassa tilassa muiden
ihmisten keskellä. Yhteisöllisyys jää saa-
vuttamatta.

Me yritämme kovasti tuoda valoa pimei-
nä aikoina, sillä on erittäin tärkeää yrit-
tää luoda hymyjä edes netin välityksellä
kotikatsomoihin. Tämä on myös aika
luoda jotain uutta. Aika ottaa älylaitteet
vihdoinkin haltuumme ja luoda uusia
innovaatioita sekä saada ihmiset myös
osallistumaan nettitapahtumiin. Nettita-
pahtumat ovat siitä hyviä, että ne ovat
lähes esteettömiä ja niihin voi osallistua
sijainnista huolimatta.

Ihmiset ovat sosiaalisia olentoja. Vaikka suomalaiset ovat myös juroa kansaa, koronan pitkittyessä on huomannut sen yhteenliittymisen tarpeen, jonka peruttu ja siirretyt tapahtumat ovat jättäneet jälkeensä. Joku päivä tämä tilanne vielä loppuu. Siksi on tehtävä suunnitelmia ja uskottava parempaan aikaan.

Kesän ja syksyn tapahtumia

Tapahtumatoimistolla varaudutaan tulevaan kesään tekemällä varasuunnitelmia ja tarvittaessa niitäkin useampia. Tämän vuoksi meillä on tulossa seuraavanlaisia tapahtumia, muodossa taikka toisessa ja aivan täysin koronavaroituksella:

Heti kesäkuun alusta asti Keskuspuistokadun puissa voi ihastella neulegraffiteja. Juuri ennen juhannusta 24.6. on tulossa Yöttömän yön Kauppamaraton Täiköntörillä. Kesäkuussa olisi myös liikennepuiston avajaiset 7.6. sekä nuorimpien teatterin ja musiikkileirit. Juhannusviikolla alkaa myös peräkonttikirppis keskiviikkoisin ja lauantaisin jatkuen koko kesän aina syyskuun alkuun asti.

Suurin tapahtuma kesällä on koko heinäkuun kestävä Easy Living in Kemi, jonka lavalla Meripuistossa kuullaan tänä vuonna avoimeen esiintyjähakuun osallistuneiden esityksiä (hakuaika 23.5. asti). Ensimmäisenä lauantaina 3.7. on myös kaupunginorkesterin esitys klo 13.00. Easy Living -festivaalihuuhun liittyy myös lastenmusiikkitahtuma Rondelli liikennepuistossa keskiviikkoisin ja perjantaina 16.7. kuultava 13 - 23 -vuotiaiden Meri-Lapin bändileirin päättökonsertti sekä Viikinkiviikonloppu 23.-25.7., jonka etkoilla esiintyy Talentista tuttu Julius Rantala. Muita kesän tapahtumia ovat kesäkuusta elokuuhun auki oleva Ilo Irti -kesäterassi, Run to 60's 30.7.-1.8. ja Satama Open Air 6.-7.8.

Elokuussa koittaa Elonkorjuumarkkinat sekä Venetsialaiset. Lasten Lauantait aloittavat silloin myös syyskautensa. Syksyllä saadaan toivottavasti myös järjestettyä syysmarkkinat, Kemin Taiteiden yö ja Uuden elokuvan viikonloppu. Vielä ennen joulua on tulossa peliviikko, Lasten Kemi, joulun avaus ja joulumyyjäiset. Vuoden 2021 päättää loistava ilotulitus uudenvuodenaattona.

Tulevia tapahtumia

NÄYTTELYITÄ

- Su 23.5. Avoimet ovet Kemin työläiskotimuseossa, Marttalan museoalue
- La 29.5. alkaen neulegraffitit esillä Keskuspuistokadulla
- 23.4.-29.5. Ryhmä Räiskö "Luontoa ja luonnetta", Kemin historiallinen museo
- 30.4.-21.8. Lapsena aina – kokoelmanäyttely lapsi aiheisista teoksista, Kemin taidemuseo
- Meren ja joen kaupunki - pysyvä kokoelma- näyttely, Kemin historiallinen museo
- 4.6.-14.8. Taidelainaamoviikot – Lapin taiteilijaseuran jäsenten teoksia omaksi tai lainaksi, Kemin historiallinen museo
- Yli-Jaakheikin savupirtti avoinna kesäkuusta elokuun loppuun, Meripuiston museoalue
- Verkkonäyttely: kemimuseot.verkkonayttely.fi

MUSIIKKIA

- 4.6.-14.8. Ilo irti -kesäterassi Ruutinnan puistossa, esiintymässä mm. Pelle Miljoona, Jore Marjoranta, Nikke Ankara
- Pe 25.6.-la 26.6. Sisäsataman yrittäjien järjestämää juhannusjuhlintaa Kemin sisäsatamassa, pe 25.6. Ravintola Rantamakasiini: Ville Liimatainen & Ajomiehät klo 19.00
- 1.7.-5.8. Rantamakasiinin Kesäjamit, joka torstai alk. klo 18.00. Open stage!
- La 3.7, la 10.7, la 17.7. ja la 24.7. klo 13-18 Easy Living in Kemi, Meripuiston laululava
- La 3.7. klo 13.00 Kemin kaupunginorkesterin konsertti (Easy Living in Kemi)
- 16.-17.7. KesäkissaBlues 2021
- La 24.7. The Meänland, perinnelaiwa Katariinan terassi
- Pe 30.7.-su 1.8. Run to 60's, Hahtisaaren puisto
- Pe 6.8.-la 7.8. Satama Open Air 2021, Ruutinpuiisto mm. Sonata Arctica, J. Karjalainen, Elastinen, Kaija Koo
- Ti 28.9. klo 19 Kemin kaupunginorkesteri: "Rakastatko kauneutta", Erkki Lasonpalon jäähyväiskonsertti, Kemin kirkko

LAPSILLE JA NUORILLE

- La 22.5. Lasten lauantai: Nukketeatteri Pikukukkurin esitys, virtuaalinen
- La 29.5. klo 12-15 Keppari- ja keppikrossirata Lastenkulttuurikeskuksen pihassa. Keppihevostia ja keppikrosseja lainattavissa.
- Ma 7.6. Liikennepuiston avajaiset ja päättarit pe 6.8. Liikennepuisto kesän auki ma-pe klo 10 -17, teemapäivät keskiviikkoisin
- Kesäkuussa Bändikylpy-musiikkileiri nuorille 8.6.-10.6. ja 15.-17.6. klo 12-15 Kesäpajat koululaisille Lastenkulttuurikeskuksessa, Ennakkokoilmoittautuminen
- 21.-23.6. Bändikylpy-musiikkileiri 3.-6.-luokkalaissille, ilmoittautumiset leirille puh. 040 751 8013 tai tuomas.laajoki@kemi.fi
- 21.6.-24.6. klo 12-15 Lastenkulttuurikeskuksen taidepajoja- ja puistoseikkailuja Meripuistossa
- Ke 30.6. ja to 1.7. klo 12-16 Kesän Lauantai-pussit jaossa. Hae ohjeet ja tarvikkeet kesätouhuihin Lastenkulttuurikeskuksesta

- Ke 30.6, ke 7.7, ke 14.7. ja ke 21.7. klo 11-14 Lastenmusiikkitahtuma Rondelli, Liikennepuisto
- 12.7.-16.7. Meri-Lapin bändileiri 2021 13-23-vuotiaille, ilmoittautumiset leirille puh. 040 751 8013 tai tuomas.laajoki@kemi.fi
- Pe 16.7. klo 16-19 Meri-Lapin bändileirin päättökonsertti Easy Living in Kemi, Meripuiston laululava
- La 17.7. klo 11-12 Easy Living in Kemi Lasten lauantai KesäSpecial: Teatteri Tie, Liikennepuisto
- La 28.8. Lasten lauantai

KOKO PERHEEN TAPAHTUMAT

- Peräkonttikirppis keskiviikkoisin ja lauantaisin kesäkuusta syyskuuhun
- 19.6.-20.6. ja 7.8.-8.8. Aino laatuinen purjehdusretki Perämeren Jähdillä Hailuotoon <http://www.merilapinmatkailuoppaat.fi/event/purjehtien-perinnealus-jahdilla-hailuotoon-2/>
- To 24.6. Yöttömän yön Kauppamaraton, Täiköntori
- Pe 25.6.-la 26.6. Juhannusjuhlat
- 1.7.-25.7. Easy Living in Kemi -tapahtuma kuukausi <https://www.facebook.com/easylivinginkemi>
- Pe 23.7. Viikinkiviikonloppu etkoilla Sataman Krouwissa Talent 2021-finalisti Julius Rantala
- La 24.7.-su 25.7. Viikinkiviikonloppu Laitakarissa osana Easy Living-ohjelmaa.
- Pe 20.8.-la 21.8. Elonkorjuumarkkinat, Täiköntori
- La 28.8. Venetsialaiset

KIVALO-OPISTON KURSSEJA

- Elokuussa käynnistyvien kurssien ilmoittautuminen alkaa 1.6, lukuvuoden 2021-2022 ilmoittautuminen alkaa 16.8. Katso kurssit www.kivalo-opisto.fi
- Pe 4.6. klo 17-20.15 - la 5.6. klo 10-16, Hyvinvointia kiinalaisesta lääketieteestä, Kulttuurikeskus
- Ma 7.6.-to 10.6. klo 10-15 Lasten- ja nuorten kesäkädentaitopaja B, Kulttuurikeskus
- Ma 7.6.-ti 8.6. klo 9-13 Lasten tanssileiri, 7-9 v., TUL:n Sali
- Ti 8.6.-pe 11.6. klo 10-15 kemiläisille 10-12 v. teatterileiri A, Tullimakasiini
- Ke 9.6. klo 17-20 Vieraskasvit tutuksi ja haltuun, Kulttuurikeskus/Ajoksen maasto
- Ma 14.6.-ti 15.6. klo 9-13 Lasten tanssileiri, 10-12v., TUL:n sali
- Ma 14.6.-to 17.6., klo 10-15 Lasten- ja nuorten kesäkädentaitopaja, Kulttuurikeskus
- Ke 16.6.-la 19.6. klo 10-15 kemiläisille 13-16 v. teatterileiri B, Tullimakasiini
- 28.8.-5.9. la-su klo 14-15.30, Esiintyjiys etäpalaverissa ja etäyöhaastattelussa, verkko-opetus
- La 28.8. tai la 4.9. (säävaraus), Yleisimmät ruokasienet, Jänkälä/lähimaasto

Muutokset mahdollisia. Seuraa Kemin kaupungin tapahtumakalenteria www.kemi.fi/tapahtumakalenteri

Sujuvaa arkea palvelusetelin avulla

TEKSTI: TAINA ALAJÄRVI, RITA OINAS | KUVA: TAINA ALAJÄRVI

Sana ”palveluseteli” vilahtaa yhä useammin teksteissä ja puheessa, kun esillä on sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen. Mutta mitä sillä tarkoitetaan?

Kotihoito Ailan Palvelut käy Esa Karhun luona vuoden jokainen aamu ja iltana huolehtimassa lääkehoidosta ja tarkastamassa, että kaikki on kunnossa. Samalla vaihdetaan kuulumiset.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää sosiaali- ja terveyspalveluja. Palveluseteli on käytännössä viranhaltijapäätös, jolla yksityinen palveluntuottaja laskuttaa kuntaa asiakkaalle antamastaan palvelusta. Palveluseteli myönnetään asiakkaan tarpeiden mukaan kunnan hyväksymiin palveluihin. Palvelusetelin arvo riippuu myönnetystä palvelusta. Myös asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin arvoon.

Palvelusetelipalvelun myöntäminen edellyttää aina palvelutarpeen arviointia. Myönteisen päätöksen saatuaan asiakas voi itse valita kaupungin hyväksymistä palveluntuottajista itselleen sopivan yrityksen. Joissakin tapauksissa asiakkaan valitsema palvelu maksaa enemmän kuin myönnetyn palvelusetelin arvo on, silloin asiakas maksaa itse erotuksen. Asiakkaan pitää pystyä kirjallisesti sopimaan palveluntuottajan kanssa palveluista sekä seuraamaan palveluiden toteutumista laskutusta varten.

Kemissä palveluseteli on käytössä tehostetussa palveluasumisessa, kotipalvelussa, ateria- ja siivouspalveluissa, veteraanipalveluissa, omaishoidon sijaishoidossa sekä vammaispalvelujen henkilökohtaisessa avussa.

Yksi Kemian kaupungin hyväksymä palvelusetelituottaja on Kotihoito Ailan Palvelut Oy. Aila Ruutikainen-Pudas kertoo, jokaisella palvelusetelillä palveluja hankkivalla on omat yksilölliset tarpeensa. Palvelusetelipalvelut suunnitellaan asiakkaan, asiakkaan omaisten ja kaupungin kanssa yhteistyössä jokaiselle ja erilaisiin tilanteisiin sopiviksi.

Kemin hyväksymät palvelusetelituottajat ja lisätietoa palvelusetelistä Kemin kaupungin verkkosivuilta osoitteesta: <https://www.kemi.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/palvelut-kohderyhmille/ikaihmiset/palveluseteli/>

Lisätietoa palvelusetelistä

Ikäntyneiden palveluneuvonta
puh. (016) 259 552 ma-pe kello 9-12
tai vammaispalvelut
puh. 040 643 3813, ma-to kello 12-13.

Mervi Nikander löysi isoja haasteita ja itsensä näköisen paikan

TEKSTI JA KUVA: TAISTO SAARI

Mervi Nikander aloitti Kemin kaupungin elinkeinojohtajana helmi-maaliskuun vaihteessa, juuri kun Metsä Fibre oli kertonut päätöksestään rakentaa Kemiin Euroopan suurin biotuotetehdas.

”Ajoitus osui kohdalleen. Investointipäätös tuntui herättävän koko kaupungin uuteen vaiheeseen”, Mervi sanoo.

Seuraava suuri Kemin elinkeinoelämää ravisteleva uutinen tuli huhtikuussa, kun Stora Enso kertoi suunnitelmastaan sulkea Veitsiluodon tehdas.

”Se on järkyttävä uutinen, satojen työpaikkoja koskevat yt-neuvottelut ravistelevat koko seutukuntaa. Korvaavien työpaikkojen saaminen ja uusien yritysten houkuttelevaaminen tietää elinkeinotoimissa melkoista lisätyömäärää”, Mervi toteaa.

Mervi Nikander tuli Kemiin Lapin liiton virkaa tekevän yhteysjohtajan tehtävistä, jossa hän toimi maakunnallisten strategioiden valmistelussa ja koordinoimisissa sekä hankkeiden rahoituksen järjestyksessä parikymmentä vuotta.

”Kemin seutu on näyttäytynyt minulle aiemmin melko vakaana alueena, mutta tämä kevät on osoittanut, kuinka isoja ja nopeita muutokset tällaisella seutukunnalla voivat olla”, Mervi hämmästelee.

Nikander muistuttaa Kemin vahvuuksista. Niitä ovat sijainti meren rannalla, hyvät logistiset yhteydet, hyvässä kasvussa oleva kiertotalouden osaaminen.

”Meidän pitää nyt pystyä katsomaan tulevaisuuteen. Kemissä tehtiin etukäteen hirveästi työtä, joka mahdollisti Metsä

Fibren investoinnin. Sitä meidän pitää jatkaa, jotta uutta teollisuutta ja yritystoimintaa saadaan myös Veitsiluotoon ja Metsä Fibren hankkeessa toimivat yritykset voivat jatkaa täällä rakentamisen jälkeenkin”, Mervi painottaa.

Elinvoimaa kaupunkiin

Mervi Nikander on yksi Kemin neljästä muutosjohtajasta vastualueenaan kaupungin elinvoimaisuus. Siinä yhdistyvät elinkeinotoimi, työllisyyspalelut ja kaa-voitus. Elinkeinotoimissa hänen kumppaninaan toimii matkailuasioihin syventynyt Vilma Klemetti. Tiimiä täydentävät elinkeinoelämän hankkeissa työskentelevät kumppanit.

”Toimialauudistus on hyvässä vauhdissa. Kemissä on selvästi yhteinen tahtotila muutoksen tekemiseen”, Mervi toteaa.

Sodankylässä syntynyt ja Rovaniemellä asuva Mervi pitää itseään lappilaisena. Kemissä hän kokee saaneensa hienon vastaanoton.

”Moni on kysynyt, missä me ollaan tavattu aikaisemmin. Ihmiset tuntuvat tosi tutuilta, olen solahtanut kahvi-ym. porukoihin helposti. Täällä on ollut selvästi Mervin mentävä aukko”, Mervi nauraa.

Mervin kemiläistymistä voi seurata esimerkiksi Twitterissä.

Kemin elinkeinoelämä on osoittanut Mervi Nikanderille parissa kuukaudessa yllätyksellisyytensä, kun samaan aikaan rakennetaan uutta teollisuutta ja suunnitellaan vanhan lopettamista.

Pajarinrannan päiväkodin liikuntasalia vuokrataan myös ulkopuolisille, kun se ei ole päiväkodin käytössä. Kuvassa vas. vastaava työnjohtaja Matias Rautakoski sekä rakentajat Tuomas Vänntilä ja Joona Nissinen.

Tervetuloa uuteen hirsipäiväkotiin!

TEKSTI: VENLA KAKKO | KUVA: NINA SUSI

Pajarinrannan päiväkodin laatureseptin ainekset ovat:

- Rakennushankkeen kestävät ja vihreät valinnat
- Pedagogista toimintaa varten suunnitellut sisä- ja ulkotilat
- Laatulupauksiin sitoutunut toimintakulttuuri
- Hyvä sijainti ja rikas ympäristö

Vekarat-ryhmän 3 – 5-vuotiaat varhaiskasvatuksen asiantuntijat (kansikuvassa) ovat seuranneet ja valokuvanneet uuden hirsipäiväkodin valmistumista alusta alkaen.

Vekarat siirtyvät Lapti Oy:n rakentamiin uusiin tiloihin marraskuun alussa Kaivolinnan päiväkodista.

Pajarinrannan päiväkotia korvaa neljä elinkaarensa päähän tullutta päiväkotia, jotka ovat Marttalan, Möllärinrannan, Ruutin ja Kaivolinnan päiväkodit. Odotetut nykyaikaiset sisä- ja ulkotilat ovat suunniteltu varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaiseen toimintaan. Tilat ovat muunneltavia ja kalustus suunnitellaan monikäyttöiseksi, jotta oppimisympäristöjä on helppo muuttaa niin lasten kuin aikuistenkin.

Rakennushankkeen ratkaisut ovat tietoisesti kestäviä ja vihreitä. Viherpihalta löytyy leikkivälineitä sekä pelikenttä ja näyttämö. Metsäkuntta- ja viheralueet

kannustavat lapsia maa- ja viherkosketukseen kesäisin ja lumessa möyrimiseen talvella. Ulkona ollaan joka säällä. Päiväkodin toimintaa monipuolistaa hyvä sijainti merenrannalla, puistojen ympäröimänä ja lähellä kaupungin palveluita. Muksubussilla eli sähköavusteisen pyörän karrissa on turvallista ja helppoa liikkua paikasta toiseen pienimpienkin kanssa.

Varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodissa on 198. Toiminta jakautuu talossa neljään yhteisöön eli soluun, jossa jokaisessa on pienen päiväkodin kotoinen tunnelma. Solun kolmen ryhmän kesken tiloja ja henkilökunnan resursseja vaihdetaan joustavasti. Lisäksi liikuntasali, monitoiminen ruokasali, verstaas sekä viherpiha palvelevat joka ryhmän toimintaa. Yhteistyötä tehdään tiiviisti kaikkien solujen kesken.

Pajarinrannan päiväkotia on auki ympäri vuoden, myös viikonloppuisin ja loma-aikoina. Päiväkodissa on aamu-, päivä-, iltä- ja yöhoitoa. Pedagogisena linjauksena on, että päiväkodissa tarjotaan opetusta silloin, kun lapsia on hoidossa eli myös viikonloppuisin. Sydämen asiana Kemin varhaiskasvatukselle on hyvinvoivat lapset, sujuva yhteistyö perheiden kanssa sekä laadukas ja tasa-arvoinen varhaiskasvatus jokaiselle lapselle.

Perhekeskus verkostoi lasten ja perheiden palvelut

TEKSTI: ANNE LEPPÄLÄ-HAST
KUVA: NINA SUSI

“Kemiläisten lasten, nuorten ja perheiden varhaista tukea tulee vahvistaa!” Tämä oli keskeisin tulos kuntalaiskyselyssä viime marraskuussa.

Kemin kaupunki onkin tarttunut ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämiseen. Siitä on esimerkkinä vuoden alussa aloittanut Kemin perhekeskustoiminta. Se koostuu yhteen lapsille, nuorille ja perheille tarkoitettuja palveluja ja ohjaa toimijoita työskentelemään yhdessä. Mottona on, että palvelut ovat helposti saatavilla ja muodostavat perheiden näkökulmasta selkeän kokonaisuuden.

Perhekeskustoiminta on nykyaikainen tapa tukea lapsia, nuoria ja perheitä heidän erilaisissa elämäntilanteissaan. Näkyvin perhekeskuspalvelu Kemissä tulee olemaan avoin kohtaamispaikka Perheiden piha, joka aloittaa toimintansa Pruntsilla elokuussa. Lisäksi eri palveluissa on otettu käyttöön uudenlaisia työmenetelmiä ja yhteistyömuotoja, joilla on tutkitusti vaikutusta lasten ja perheiden hyvinvointiin.

Lapsista puhumalla parempi arki

Yksi uusista menetelmistä on Lapset puheeksi -keskustelu päiväkodeissa. Keskustelussa varhaiskasvatuksen opettaja ja lapsen huoltaja käyvät läpi lapsen arjen asioita päiväkotiin, kotiin ja vapaa-aikaan liittyen. Mikäli keskustelussa ilmenee huolenaiheita, suunnitellaan yhdessä huoltajien kanssa, mitä lisätukea tarvitaan. Menetelmällä pyritään parantamaan lapsen resilienssiä eli pärjäävyyttä arjessa.

Keskusteluihin osallistuneiden huoltajien ja päiväkotien henkilökunnan palaute on ollut positiivista. Monen mielestä kes-

kustelu lisäsi ymmärrystä lapsen arjesta, käyttäytymisestä ja tunnereaktioista. Se on lisännyt yhteenkuuluvuutta ja vahvistanut yhteistä toimintaa ja arkielämän sujumista entisestään.

Lapset puheeksi -keskustelut ovat osa Kemin varhaiskasvatuspalvelujen laatu-työtä. Menetelmäkoulutuksen on käynyt

Kemissä kevään aikana 53 varhaiskasvatuksen opettajaa. Menetelmä otetaan käyttöön varhaiskasvatuksessa seuraavan toimintakauden alkaessa elokuussa.

Seuraa meitä:
[fb.com/Perhekeskuskemissa](https://www.facebook.com/Perhekeskuskemissa)

Henri ja Janne Tyystälän äiti Pia Jaakkonen on osallistunut Lapset puheeksi -keskustelun pilottiin. Takana varhaiskasvatuksen opettaja Minttu Lamminen.

Tuuli (6v.) ja Tanja Lipponen asioivat kirjastossa säännöllisesti. Tuuli on innokas kirjojen lukija ja kirjaston käyttäjä. Hänelle lukeminen on jokapäiväistä toimintaa ja tällä hetkellä mielikirjoja ovat Bamse-sarjakuvat sekä Risto Räppääjä kirjat.

Omatoimikirjasto Kemiin

Kemin kaupunginkirjaston aukioloajat laajenevat omatoimiajalla

TEKSTI: ANNE TOPPARI | KUVA: NINA SUSI

Kemin kirjaston palvelut laajenevat kevään aikana, kun kirjaston aukioloajat laajenevat ns. omatoimiaikaan. Omatoimiaika mahdollistaa kirjaston käytön myös aikaisin aamulla, iltaisin sekä viikonloppuisin. Kirjaston asiakaspalvelu säilyy ennallaan, eli päivällä kirjastossa voi asioida tuttuun tapaan henkilökunnan palveltavana. Omatoimikirjastoja on Suomessa perustettu runsaasti vuodesta 2014 alkaen, ja omatoimiaika onkin kymmenkertaistunut sen jälkeen. Omatoimiaika antaa mahdollisuuden kirjaston tilojen hyödyntämiseen laajemmin sekä lisää kirjaston käyttöä ja kirjojen lainausta. Tavoitteena on saada omatoimikirjasto käyttöön kesäkuun alus-

sa, joten jo kesällä asiakkaat saavat nauttia pitkistä aukioloajoista ja tulla kirjastoon silloin kun itselle sopii.

Kirjastokortilla sisään

Omatoimiaikana kirjastoon pääsee sisään voimassaolevalla kirjastokortilla ja verkkokirjaston salanumerolla. Salanumeron saa kirjastosta ja se tulee noutaa henkilökohtaisesti. Kirjastoon pääsee omatoimiaikana siten, että pääoven vieressä olevaan lukijaan laitetaan kirjastokortti ja näppäillään kirjastokortin salanumero, jolloin oven lukitus aukeaa.

Alle 15-vuotiaat lapset ja nuoret pää-

sevät kirjautumaan omatoimikirjaston omalla kirjastokortillaan, mikäli kirjaston asiakasrekisteriin merkitty huoltaja tai takaaja antaa siihen luvan. Huoltajan on käytävä kirjastossa henkilökohtaisesti antamassa lupa lapsen asioimiseen ja huoltajan on todistettava henkilöllisyytensä. Koska huoltaja on vastuussa lapsen kirjastokortilla tapahtuvasta omatoimikirjaston käytöstä, niin käyttöoikeuden antaminen on näin tarkkaan määritelty.

Omatoimiaikana sisäänkirjautunut asiakas on aina vastuussa niin omasta kuin mukanaan tulleiden muiden asiakkaiden käyttäytymisestä sekä on velvollinen korvaamaan mahdolliset aiheuttamansa

vahingot. Asiakas on myös vastuullinen korvaamaan niiden henkilöiden aiheuttamat vahingot, jotka ovat tulleet kirjastoon hänen seurassaan tai samalla oven avauksella. Siten kirjastoon tultaessa pitää olla huolellinen. Alaikäisen asiakkaan käyttäytymisestä ja mahdollisesti aiheuttamista vahingoista on aina vastuussa huoltaja. Huoltaja on vastuussa myös lapsen mukana sisään tulleiden henkilöiden aiheuttamista vahingoista. Omatoimikirjaston käyttö voidaan tarvittaessa estää esimerkiksi häiriökäyttäytymisen vuoksi. Suomessa on kuitenkin ollut kaikkiaan vähän häiriöitä omatoimikirjastoissa.

Turvallisuudesta huolehditaan yhdessä

Omatoimikirjaston käyttäjät sitoutuvat noudattamaan kirjastojen käyttösääntöjä sekä ylläpitämään omatoimiaikana asioidessaan kirjaston siisteyttä ja järjestystä. Asiakkaiden tulee myös huolehtia siitä, että ovi menee lukkoon sisään tultaessa ja tilasta poistuttaessa. Omatoimijalan päätyttyä kirjaston tiloista on poistuttava viipymättä ja kirjaston kuulutukset ilmoittavat kirjaston lähestyvistä sulkemisista. Omatoimikirjastojen turvallisuutta valvotaan tallentavalla kameravalvonnalla ja kirjastoon onkin nyt lisätty kameroita. Myös kaikki kirjastoon sisään tulevat henkilöt tallentuvat kamera-valvontaan jo sisään tultaessa.

Palveluaika laajenee

Omatoimiaikana kirjastossa voi asioida omatoimisesti, lainata ja palauttaa aineistoa, hakea varauksia sekä lukea tai opiskella omassa rauhassa. Kirjastoon on tullut myös uusia automaatteja kirjaston ovien sisäpuolelle. Kulttuurikeskuksen aulaan olevat automaattit tulevat poistumaan omatoimijalan alkaessa. Myös lehtilukusalia voi käyttää omatoimiaikana. Sen sijaan tulostaminen ja kopioiminen on mahdollista vain henkilökunnan ollessa paikalla. Kirjaston palvelu säilyy muilta osin samana, eli kirjaston henkilökunta palvelee kirjaston asiakkaita aukioloaikana normaalisti. Omatoimikirjaston myötä palveluaika laajenee ja kirjaston aukioloaika pidentyy. Omatoimiaika lisää kirjaston saavutettavuutta ja asiakkaiden osallisuutta.

Mikä se ÄRM on?

TEKSTI: JUKKA VILÉN

Äkillisellä rakennemuutoksella (ÄRM) tarkoitetaan tilannetta, jossa alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävä työnantaja, Stora Enso Kemissä, irtisanoo suuren määrän työntekijöitä kerralla laajan sopeuttamistoimenpiteen johdosta. Äkillistä rakennemuutosta ja sen vaatimia toimenpiteitä johtamaan ja koordinoimaan paikalliset toimijat kokoavat yhdessä ministeriön kanssa rakennemuutosryhmän tilannekuvan tarkentamiseksi ja toimenpidesuunnitelman laatimiseksi.

Kemin kaupunki perusti Meri-Lapin mustana tiistaina 20.4. Stora Enson Veitsiluodon tehtaiden lakkautusilmoituksen jälkeen äkillisen rakennemuutoksen työryhmän ns. ÄRM-ryhmän. Ryhmä piti ensimmäisen kokouksensa vain tunteja lakkautusilmoituksen jälkeen ja ryhtyi välittömästi toimiin, joiden tavoitteena on minimoida tehtaan lakkauttamisesta aiheutuvat inhimilliset ja taloudelliset vaikutukset. Erilaisilla kohdennetuilla ja tilanteen mukaan mitoitetuilla työllisyys-, elinkeino- ja aluekehitystoimenpiteillä pyritään estämään aluetalouden taantuminen. Toimenpiteillä edistetään uusien työpaikkojen syntymistä, vanhojen uudistumista ja huolehditaan työntekijöiden mahdollisimman nopeasta uudelleentyöllistymisestä.

Työryhmässä työskentelee lähes 40 edustajaa alueen kunnista, oppilaitoksista, TE- ja ELY-keskuksesta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, Lapin Liitosta, Business Finlandista, Kemin satamasta, alueen yrit-

täjästä, Stora Ensolta sekä Kemin Digipoliksesta. Työryhmä koordinoi tarvittavia kehitystoimia sekä huolehtii omalta osaltaan alueen edunvalvonnasta sekä kokonaiskuvan muodostamisesta. Työryhmän puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen.

ÄRM-ryhmän työ jakautuu Kemissä kolmeen päätoimintalinjaan: henkilöihin vaikuttaviin toimenpiteisiin, yrityksiin kohdistuviin toimenpiteisiin sekä toimintaympäristön kehittämisen toimenpiteisiin. Henkilöihin kohdistuvia toimenpiteitä johtaa työllisyysjohtaja Riitta Hakala, yrityksiin kohdistuvia toimenpiteitä johtaa elinkeinojohtaja Mervi Nikander ja toimintaympäristöön kohdistuvia toimenpiteitä johtaa toimitusjohtaja Kimmo Heikka. Päätoimintalinjojen alle muodostetaan kymmeniä pienempiä kokonaisuuksia, joille jokaiselle määritellään vastuuhenkilöt, budjetti sekä tavoitteet.

Veitsiluodon tehtaiden inhimilliset ja taloudelliset vaikutukset ovat aluetalouteen niin mittavat, että ne vaativat ÄRM-ryhmän mielestä valtioneuvostotasolla tehtäviä päätöksiä, joilla voidaan osoittaa tarvittaviin toimenpiteisiin riittävästi taloudellisia ja toiminnallisia resursseja. Ministeri Haatainen korosti vierailunsa aikana, että alueen toimijoiden yhteistyö on esimerkillistä ja tämä vaatii laajasti ministeriöiden yhteistyötä valmisteltaessa valtioneuvoston linjauksia Kemin Veitsiluodon ÄRM-tilanteeseen.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

ISO, Hinku ja Vihreä Kemi

TEKSTI JA KUVA: EIJA KINNUNEN

Kemin sertifikaattirivistö laajeni helmikuussa 2021, kun ISO 14001:2015 ympäristösertifikaattien rinnalle saatiin ISO 45001:2018 työterveys- ja työturvallisuussertifikaatit Sauvosaaren ja Syväkankaan kouluille sekä Kivikon päiväkodille. Tietävästi ISO 45001 sertifikaattia ei ole Suomessa muilla kunnilla ja ISO 14001 on vain yhdellä kunnalla Kemin lisäksi.

Työterveys ja -suojelu ovat olennainen osa kaikkea työtä. Auditointiprosessissa nousee esiin puutteita ja kehityskohteita, joihin silmä on saattanut tottua ja jotka siksi ovat jääneet korjaamatta. Auditoinnit antavat motiivoin deadlinen toiminnan kehittämiseksi, toteaa työsuojelupäällikkö Eeva Syynimaa.

ISO-standardit ovat johtamisjärjestelmiä, joiden avulla toimintaa systematisoidaan jatkuvasti parantaen - tavoitteita

asetetaan ja niiden saavuttamisia seurataan. ISO-standardeissa on paljon yhteneväisyyksiä, siksi sertifioinnit tehtiin Kemissäkin yhtä aikaa ja aiemmin luotu ympäristökäsikirja laajennettiin ISO-käsikirjaksi, joka kattaa myös työterveys- ja työturvallisuuskäytänteet.

Syksyllä 2020 Kemi teki päätöksen liittyä Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon eli Hinkuun. Verkoston jäsenten

ISO 14001 ja ISO 45001 sertifikaatit:

Kivikon päiväkot
Sauvosaaren koulu
Syväkankaan koulu

ISO 14001 sertifikaatit:

Hankinnat
Kaupunginkanslia
Leipätehtaan toimintakeskus
Sauvosaaren sairaala, lääkkeiden käsittely
Energiatehokkuus
Konekeskus
Keskusvarasto
Hepolan koulu
Karihaaran koulu
Kivikon koulu
Koivuharjun koulu
Kemin lyseon lukio
Kirjasto
Historiallinen museo
Taidemuseo

tavoitteena on vähentää päästöjään 80 %:lla aikavälillä 2007-2030. Tavoite koskee Kemin kaupungin koko aluetta pois lukien teollisuuden päästökaupan alaiset päästöt. Vuoteen 2018 mennessä päästöt olivat vähentyneet 37,5 % ja Kemin energia ja vesi Oy:n uusi lämpövoimalaitos vähentää vielä päästöjä merkittävästi. Suunta on tärkeintä, mutta vauhtikin on hyvä ja aina voi parantaa.

YK:sta taukokuoneen lajitteluastioihin

Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030 on sovellettu Kemissä käytäntöön: Kemi sitoutui vuonna 2017 YK:n tavoitteisiin. Seuraavana vuonna kaupunkistrategiaan sisällytettiin Vihreä ja kestävä Kemi -toimintamalli. Mallia on kaupunkiorganisaatiossa muokattu käytännön toimenpiteiksi hankkeiden ja ISO-standardien avulla – näkyvänä tuloksena muun muassa lajitteluastiat työpaikan kahvihuoneissa. Hinkun myötä vähäpäästöisyystavoitteita on laajennettu koko kaupunkialuetta koskeviksi. Kaupunkitason tavoitteiden saavuttamista edistetään taas hankkeilla. Kaikkeen tähän tarvitaan laajaa ja jatkuvaa yhteistyötä sekä toimivaa hankerahoitusta.

Kemi Oy:n hinaajatelakka Syväletossa vuonna 1930. Telakalla korjattiin yhtiön hinaajia ja mittavaa proomulaivastoa. Parhaimmillaan jokisuulla ja Kemin edustan merialueella työskenteli kymmenien hinaajien laivasto. Kemijoen uittoyhdistyksen, Kemin kaupungin sekä metsäteollisuusyhtiöiden hinaajat huolehtivat raakapuun kuljettamisesta uiton erottelusta sahoille ja tehtaille sekä valmiiden tuotteiden kuljettamisesta laivoihin lastattavaksi.

Kun oululainen suurliikemies Johan Gustav Bergbom käynnisti Suomen viidennen höyrysahan Laitakarissa vuonna 1862, tuskinpa hän osasi uumoilla, miten vahvasti metsäteollisuuden nousut ja laskut vaikuttavat paikkakunnan asukkaiden elämään.

Kemi sahattiin maailmankartalle

TEKSTI: ARTO LAAKSO | KUVA: KEMIN HISTORIALLISEN MUSEON VALOKUVA-ARKISTO

Tänä keväänä lähes 160 vuotta myöhemmin kemiläisiä on hellitty uutisilla pohjoisen pallonpuoliskon suurimmasta metsäteollisuusinvestoinnista Pajusaareen/Sahansaareen, mutta nurjalla valitettavasti on uutisoitu Stora Enson maailman pohjoisimman paperitehtaan lopettamisesta Veitsiluodossa. Metsäteollisuus on merkittävä osa Kemin historiaa - ja tulevaisuutta.

Laitakarin sahalla biotuotejättiläiseksi

Lapin metsäteollisuuden alkuvuosikymmenten johtotähti, Kemi-yhtiö, sai alkunsa vuonna 1893, kun tervakaupalla vaurastuneet oululaiset Snellmanin ja Bergbomin kauppahuoneet yhdistivät tahoillaan omistamansa Laitakarin ja Röyttän sahat samaan yhtiöön norjalaisilta ostamansa Karihaaran sahan kanssa. Uusi yhtiö, joka kesti yksittäisiä sahoja paremmin markkinoiden heilahteluja, keskitti vuosien saatossa sahaustoimintansa vuonna 1874 perustetulle Karihaaran sahalle.

Keskittäminen merkitsi pienempien sahojen lopettamisia, Röyttän sahan toi-

minta lakkasi 1928 ja Laitakari 1939. Saman kohtalon kokivat monet muutkin yhtiön haltuun joutuneet pienemmät sahat. Sulfiittiselluloosan valmistus Pajusaareessa alkoi vuonna 1919 ja sulfaattiselluloosan vuonna 1927. Kemin kartonkitehdas avattiin neljäkymmenettä vuotta myöhemmin vuonna 1971. Vuonna 1991 yhtiöstä tuli osa Metsä-Botniana ja sahan toiminta loppui 2014 Metsä Woodin nimen alla. Vuodesta 2012 kartonkiteollisuus on ollut osa Metsä Boardia ja sellutehtaat Metsä Fibreä. Päätös Metsä Groupin biotuote-tehtaan rakentamisesta tehtiin tänä keväänä.

Sahaus jatkuu Veitsiluodossa

1900-luvun alussa Suomen valtion suuria metsävaroja hallinnoiva metsähallitus oli tyytymätön raakapuusta saamaansa hintaan. Erityisesti valtio-omistaja katsoi kieroon sitä, miten ruotsalaiset puutavara-yhtiöt saivat huutokaupoista suomalaista raakapuuta alehintaan. Saadakseen puusta paremman hinnan ja hallitakseen sahauksen arvoketjua, metsähallitus päätti ryhtyä

sahaamaan puitaan itse. Veitsiluodon saha aloitti toimintansa vuonna 1922 ja kahdeksan vuotta myöhemmin se sai rinnalleen sellutehtaan.

Metsähallitus yhdisti Veitsiluodon sahan ja tehtaan sekä Lieksan Kevätniemen sahan Veitsiluoto Oy:ksi. Paperin valmistus Veitsiluodossa alkoi vuonna 1955 ja parhaimmillaan luodolla paperia ajettiin viidellä koneella. Matkan varrella välillä Euroopan suurimmaksi sanomalehtipaperin tuottajaksi nousseeseen yhtiöön fuusioitiin Kemijärvi Oy ja Oulu Oy.

1990-luku toi myös Veitsiluotoon mukanaan omistusjärjestelyt. Ensimmäisenä vuonna 1996 valtion omistamat Veitsiluoto Oy ja Enso-Gutzeit Oy yhdistettiin Enso Oy:ksi, joka pari vuotta myöhemmin fuusioitiin ruotsalaisen Stora-yhtymän kanssa Stora Enso Oy:ksi. Paperin kysynnän pudotusta romahdusmaisesti Stora Enso ilmoitti huhtikuussa sulkevasa Veitsiluodon sellu- ja paperitehtaat vielä vuoden 2021 aikana paperin kysynnän jyrkän laskun ja ylituotannon vuoksi. Veitsiluodon sahan täysimittaisen toiminnan aloittamisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 100 vuotta.

Pointti Kemi palvelee yrityksiä ja työnhakijoita kaupungin työllisyyspalveluiden ja TE-toimiston yhteistyönä. Kuvassa vasemmalta Kemin kaupungin työllisyyspalveluista Mirja Tuomela, Susanna Ukonaho, Maija Saarenpää ja TE-toimistosta Janne Turunen.

Pointti Kemi palvelee työllistymistä yhdestä pisteestä

TEKSTI JA KUVA: TAISTO SAARI

Pitkään työttömänä olleet työnhakijat ja työvoimaa tarvitsevat työnantajat saavat kattavat työllisyyspalvelut yhdestä paikasta, Pointti Kemistä.

Pointti Kemi edistää työllistymistä uudella tavalla Kemin kaupungin, Lapin TE-toimiston, ammattiopisto Lappian ja muiden oppilaitosten sekä sidosryhmien yhteistyönä. Näin voimavarat saadaan tehokkaaseen käyttöön ja työt voidaan jakaa niin, että jokaisen toimijan tehtävät täydentävät kokonaisuutta päällekkäisyyksien sijaan.

”Työnhakijat saavat Pointista yksilöllisen ja monialaisen palvelun sekä rinnalla-kulkijan, jonka kanssa asetetaan tavoitteet ja tehdään suunnitelma niiden toteuttamiseksi. Jos tulee takapakkia, ei aloiteta kuitenkaan alusta, vaan suunnitelmaa tarkistetaan ja jatketaan taas yhdessä matkaa”, projektipäällikkö Maija Saarenpää Kemin kaupungin työllisyyspalveluista kuvailee.

Yksilöllinen prosessi

Ensimmäisessä vaiheessa Pointti Kemi pyrkii purkamaan rakennetyöttömyyttä ja ehkäi-

semään sitä ennalta. Kemissä rakennetyöttömiä on noin 800. Pointtiin tullaan tällä hetkellä kahta väylää. Yli 12 kuukautta työttömänä olleet tulevat TE-toimiston kautta, työmarkkinatuen saajat kaupungin työllisyyspalveluiden kautta ajanvarauksella.

”Koronatilanteesta huolimatta pyrimme palvelemaan asiakkaita kasvotusten. Näiden fyysisten tapaamisten lisäksi pidämme yhteyttä myös verkon välityksellä”, Saarenpää sanoo.

”Reitti työelämään voi löytyä joko suoraan tai esimerkiksi opintojen tai osatutkintojen kautta. Joskus aloitetaan kuntoutuspalveluista, mutta pääsääntöisesti suuntana ovat avoimet työmarkkinat”, Saarenpää kuvailee.

Syksyllä Pointissa otetaan käyttöön säännöllinen viikko-ohjelma. Maanantaina palvellaan puhelinpäivystyksessä, tiistaina ja torstaina otetaan vastaan kaupungin työllisyyspalveluiden ja TE-toimiston ajanvarausasiakkaita, keskiviikko on työnantajien ja oppilaitosten yhteistyöpäivä. Viikon päättää Perjantapointti, jolloin tarjolla on työllistymiseen liittyvää ohjelmaa, toimintaa ja tietoa, kuten esimerkiksi pop-up-ta-

pahtumia, terveydenhoitajan palveluita tai liikuntaneuvonnan tempauksia.

Tekijät ja työllistäjät kohtaavat

”Meillä on ollut jo pitkään kohtaanto-ongelma eli työttömyydestä huolimatta joillakin aloilla on työvoimapulaa. Asiakaskunnassamme on valtavasti potentiaalia, ja vaikka kaikista ei ole esimerkiksi teollisuuden ammatteihin, alueellamme on sellaisiakin töitä, joihin heidän työkykynsä ja -taitonsa riittävät hyvin”, Saarenpää painottaa.

Yritysyhteistyö on keskeinen osa Pointin toimintaa. Yritysyhteistyöryhmässä työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut, TE-toimisto, ammattiopisto Lappia ja Meri-Lapin alueen yritykset kehittävät yhdessä työllistämiseen liittyviä palveluita, kartoittavat yritysten tilannetta ja tarpeita sekä osaamisvaatimuksia.

”Haemme ratkaisuja, joilla edistämme työvoiman saatavuutta ja työntekijöiden kiinnostusta hakeutua merilappilaisiin yrityksiin. Yritysten toimintaa tehdään tunnetuksi työnhakijoille ja

autetaan työnhakijoita tutustumaan alueen työnantajiin”, yrityskoordinaattori Mirja Tuomela kertoo.

Pointissa järjestetään keskiviikkoisin tapahtumia ja tietoiskuja, joilla yritykset ja työnhakijat saatetaan yhteen. Fyysisten tapaamisten lisäksi yritysten toimintaa ja työnhakijoiden osaamista esitellään virtuaalisissa tapaamisissa, YouTube-videoilla ja muilla digiajan välineillä.

”Monella alalla tarvitaan imagon nostamista. Esimerkiksi logistiikka, metsätalous ja siivous tarvitsevat jatkuvasti uusia osajia”, Tuomela muistuttaa.

Työnantajien tiedot työllistämiseen tai kouluttamiseen liittyvistä tukimuodoista ovat usein puutteellisia tai vanhentuneita, kaikki eivät ole perillä palkkatuesta tai Kemi-lisästä. Monet pitävät työllistämiseen liittyvää byrokratiaa raskaana, mutta tulevat toisiin ajatuksiin asioidessaan Pointin asiantuntijoiden kanssa.

”Yritykset saattavat laittaa vaatimuksensa niin yläkanttiin, että työnhakija jättää hakemuksen tekemättä, vaikka tosiasiaa voisi selvittää työstä hyvin. Monen työnantajan mielestä tärkeintä on oikea asenne, ja jos koulutustarvetta on, autamme tarvittaessa sen järjestämisessä esimerkiksi oppisopimuksella, joka voidaan räätälöidä vaikka yksittäiselle osaamisalueelle”, Tuomela sanoo.

Pointti Kemiä on rakennettu reilu vuoden päivät. Korona keskeytti hyvin alkaneen työskentelyn viime keväänä lähes kokonaan. Kehittämistyö jatkuu hankkeena ensi vuoden loppuun, minkä jälkeen se vakiinnutetaan keskeiseksi osaksi kaupungin työllisyyspalveluja ja kohderyhmää laajennetaan kaikkiin Kemin työttömiin.

”Palvelu on toiminut pilottina viime vuoden alusta lähtien kaupungintalon kolmannessa kerroksessa. Pointin kautta olemme saaneet työllistettyä jo useampia asiakkaita jopa toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin avoimille työmarkkinoille”, Saarenpää iloitsee.

Pointti Kemi

Asiointi ajanvarauksella tai päivystysaikoina. Eri toimijoiden päivystysajat, viikko-ohjelma ja ajankohtaiset tapahtumat löytyvät 1.6.2021 alkaen Pointin facebook-sivulta tai osoitteesta www.pointtikemi.fi.

Kemin kaupunki vakinaisti Ohjaamo-toiminnan

TEKSTI: MARIA VIINIKKA

Ohjaamo on toimintamalli alle 30-vuotiaiden palveluiden järjestämiseksi, toiminta-alusta, johon ovat tervetulleita kaikki kohderyhmän kanssa työskentelevät sekä fyysinen toimipaikka, jossa työskentelee eri organisaatioiden nuorten työntekijöitä. Ohjaamo-toiminta on monialaista, eri toimijoiden palveluprosessit yhteensovittavaa sekä nuoren näkökulmasta joustavaa. Tavoitteena on parantaa kohderyhmän työllisyyttä ja hyvinvointia. Ohjaamoita on yli 80 paikkakunnalla ja vaikka toimintaperiaate on yhteinen, on jokainen myös oman paikkakuntansa näköinen.

Ohjaamo Kemi

Kemin Kohtaamo -hankkeen (ESR) tavoitteena oli Ohjaamo-toiminnan käynnistäminen Kemissä, nuorten työllisyydenhoidon kehittäminen sekä työllisyyden ja hyvinvoinnin parantaminen. Hanke toteutettiin 1.4.18-31.3.21. Hanke saavutti hyvin tavoitteensa. Ohjaamo-toiminta jatkuu hankkeen jälkeen. Nuorten työllisyys- ja hyvinvointitilastotkin näyttävät paremmilta kuin ennen hankkeen alkamista. Työttömyys ja siitä johtuvat kustannukset on saatu laskemaan ja nuorten aktiivointiaste on hyvä.

Ohjaamo Kemissä näkyy kemiläinen vahva verkostotyön perinne, kaikkien toimijoiden mukaan ottaminen ja asiantuntemuksen hyödyntäminen. Ohjaamo Kemissä nuorta auttaa Ohjaamotiimi, johon kuuluu Kemin kaupungin työllisyyspalveluiden nuorten palveluohjaajien lisäksi, te-palveluiden, sosiaalityön, Kelan, Lappian, Merivan ja etsivän nuorisotyön asiantuntijoita. Kaikki ovat työhönsä sitoutuneita rautaisia ammattilaisia. Ohjaamon kanssa osin samoissa tiloissa toimii myös Meriva sr:n nuorten palvelut ja mediapaja. Toimintaa koordinoi kaupungin työllisyyspalvelut.

Ohjaamo nuoren näkökulmasta

Nuorelle Ohjaamo tarjoaa hänen tarvitsemansa palvelut yhdestä paikasta. Olemme ikään kuin käyttöliittymä palvelujärjestelmään. Autamme työnhakuun, koulutukseen, etuuksiin, asumiseen ja kaikkiin aikuistumiseen liittyvissä kysymyksissä. Nuoren ei tarvitse tietää minkä viranomaisen tai toimijan puoleen tulee kääntyä, riittää kun on yhteydessä Ohjaamoon. Ei ole niin pientä tai suurta ongelmaa, etteikö meille voisi tulla. Kemiläiset nuoret ovat olleet erittäin tyytyväisiä meidän toimintaamme. Heidän antama arvosana on ollut koko ajan yli 9 ja he kiittelevät erityisesti joustavuutta ja sitä, että Ohjaamon kautta saa tarvitsemansa avun nopeasti ja eri toimijat ovat tavoitettavissa yhdellä käynnillä.

Ohjaamo Kemi, os. Valtakatu 11-13, 2 krs.

Palveluohjaajat tavoittaa ma-pe klo 8-16. p. 040 579 6048 ja 040 643 3192. Asioida voi aikavarauksella tai päivystysaikoina. Eri toimijoiden päivystysajat, viikko-ohjelma ja ajankohtaiset tapahtumat löytyvät Ohjaamo Kemin facebook-sivuilta.

Pala kauneinta Kemiä – Kemin sisäsatama

Matkailun uuteen nousuun yhdessä

TEKSTI: VILMA KLEMETTI | KUVAT: KEMIN KAUPUNGIN KUVA-ARKISTO

Poikkeukselliset jo yli vuoden kestäneet rajoitukset ovat kurittaneet koko Lapin matkailua, niin myös Kemissä. Ensimmäiset uutiset Kiinasta saimme joulukuussa 2019, mutta kukaan ei osannut arvata mitä seurauksia vielä oli edessä. Lyhyellä aikavälillä peruttiin kaikki matkat, työntekijät jouduttiin useimmissa yrityksissä lomauttamaan ja lisäksi sopeuttamaan kaikki toiminta niin, että voitaisiin ylipäättään pitää firmat pystyssä. Matkailualan yrittäjät ovat joutuneet venymään äärirajoille luovuutensa ja jaksamisensa kanssa keksimällä paikallisille ja kotimaisille matkailijoille uusia tuotteita ja palveluita. Rahallinen tuki valtiolta on ollut vähäistä ja sen on Kemissä saanut vain harva yrittäjä. Yrittäjät ovat roikkuneet löysässä hirressä jo pitkään ja edelleenkaan ei tiedetä, miten ja milloin matkailu palautuu.

Kemissä matkailuun on kohdistunut paineita, sillä usean pienen matkailuyrittäjän asiakasvirta on tullut kansainvälisistä mat-

kailijoista. Kaupunki on tunnistanut nämä matkailuyrittäjien haasteet ja se saikin viime syksynä rahoituksen hankkeelle ”Kemistä

houkutteleva ja vastuullinen lähimatkailun kohde”, jonka ensisijainen tavoite oli auttaa koronaviruksen aikana olevia yrittäjiä erilaisilla lähialueen markkinointitoimenpiteillä sekä koota matkailuihmiset tiiviimmäksi verkostoksi, jonka avulla yhteistyöllä voitaisiin selvitä kriisin yli paremmin. Sen jälkeen Kemin kaupunki palkkasi vakituiseen työsuhteeseen tammikuussa elinkeino- ja matkailuasiantuntijan, maaliskuussa aloitti uusi elinkeinojohtaja Mervi Nikander, huhtikuussa hankeasiantuntija Hanna Alila ja uusia tuulia kaupunkiin toi myös alkuvuodesta työnsä aloittanut tuore kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen. Kaupunki on sitoutunut matkailun kehittämiseen nyt uudella elinkeinotiimillä ja uudella energialla.

Mitkä ovat Kemin vahvuudet matkailukohteena?

Mihin sinä suuntaat lomallasi? Millainen paikka vetää puoleensa sinua, lapsiasi tai lapsenlapsiasi? Nyt, kun aluksi kotimaan matkailu lisääntyy lyhyellä aikavälillä rajoitusten purkamisten vuoksi ja pitkällä aikavälillä ehkäpä enemmän ekologisista

syistä, niin meidän on syytä Kemissä kaivaa esille vahvuutemme ja erilaisuutemme verrattuna muihin Lapin ja Suomenkin matkakohteisiin. Mitkä ovat ne asiat, jotka houkuttelevat ihmistä tulemaan Kemiin? Merta, Sisäsatamaa ja saaristoa on helppo lähteä nostamaan olemassa olevien nähtävyyksien rinnalle, sillä niitä ei löydy muualta Lapista, eikä niitä pysty kukaan rakentamaan perässä. Lisäksi saaristomatkailun suosion kasvaessa on hyvä miettiä, miten erottaudutaan heti alkuunsa muusta Suomen saaristosta. Nämä asiat vaikuttavat siihen, miten Sisäsatamaa ja saaristoa lähdetään kehittämään ja mitä sisältöä saarista voisi löytyä matkailijalle lähitulevaisuudessa.

Kemi on profiloitunut kotimaassa teollisuuskaupungiksi, vaikka meidät tunnetaan myös Kemin Lumilinnasta. Ulkopaikekakuntalaisten silmissä Kemissä ei ole juuri muuta. Jos kemiläiset itse eivät osaa nostaa oman kotikaupunkinsa arvoa ja sisältöä esille, ei sitä tee kukaan muukaan. Aloitimmekin viime syksynä yhdessä matkailuyrittäjien kanssa Kehu Kemiä -kampanjan, jonka tarkoituksena on nostaa esille vierailun arvoisia helmiä, sekä kääntää katse kaupungin hienoihin olemassa oleviin asioihin ja paikkoihin. Ulkopuolisen ihmisen etsiessä tietoa Kemistä on todella tärkeää, että ensimmäisenä eteen tulisivat positiiviset keskustelupalstat negatiivisten sijaan. Puskaradion voimaa ei pidä vähätellä, se miten kemiläinen puhuu omasta kotikaupungistaan, vaikuttaa merkittävästi kaupungin imagoon ja vetovoimaan. Parannamme Kemin imagoa emme ainoastaan matkailijoiden tavoittamiseksi, vaan myös pitääksemme kiinni paikallisista nuorista ja nykyisistä asukkaistamme. Aloitamme matkailun kehittämisen koko kaupungin imagon parantamisella.

Sen lisäksi, että kannustamme kaikkia kemiläisiä puhumaan hyvää selän takana, panostamme myös kaupunki- ja matkailumarkkinointiin elinkeinotiimissä. Tällä hetkellä työstämme kesälle uutta markkinointikampanjaa, rekrytoimme viestintämarkkinoinnin korkeakouluharjoittelijoita ja kemiläisiä nuoria somekesätyöntekijöitä ja suunnittelemme muun muassa miten palvelisimme monipuolisesti karavaanareita tulevana kesänä. Näiden lisäksi hiomme markkinointikanavia kuten Kemi Card -appia, jotta jokainen mahdollinen yrittäjä toisi palvelunsa sinne esille, jolloin paikalliset, sekä matkailijat löytäisivät helposti sitä kautta tarjoukset ja tiedon kaikista kaupungin palveluista. Hankeosaajamme ovat myös hakeneet menestyksellisesti ulkopuolista rahoitusta eri hankkeiden kautta tälle ja ensi vuodelle, jotta saamme matkailun kehittämiseen lisää rahaa ja resursseja.

Olemme Kemissä useassa asiassa edelläkävijöitä ja saammekin entistä rohkeammin tuoda kaupunkimme saavutuksia esille myös markkinoinnissa: kaupunki on saanut ympäristösertifikaatin kestäväyydestä ja ekologisesta toiminnastaan, olemme tehdasinvestoinnin myötä houkutteleva paikkakunta uudenaikaisille yrityksille ja biotuotevalmistajille ja meillä on Lapin kaunein Sisäsatama ja meri, jonka rannalla sijaitsee moderni ympärivuotinen Lumilinnan rakennus. Täällä on paljon tekemistä kaikkina vuodenaikoina, entä mitkä ovat sinun suosikkisi? Otamme ilolla vastaan matkailun kehittämisideat, sekä asioita, joita mielestäsi pitäisi tuoda enemmän esille viestissäimme Kemistä. Kehittämisideoita voit lähettää sähköpostiosoitteeseen vilma.klemetti@kemi.fi.

KOLUMNI

Tulevaisuus rakennetaan täällä meillä Kemissä

Kemiin on parasta aikaa rakenteilla moderni biotuotetehdas, jonka edistyksellinen konsepti vie kiertotalouden ja kestävän kehityksen täysin uudelle tasolle. Biotuotetehdaskonseptimme yhdistää tehokkaan raaka-aineiden käytön, energiatehokkuuden ja ympäristötehokkuuden. Konseptissa puuraaka-aine ja tuotannon sivuvirrat hyödynnetään sataprosenttisesti selluna ja muina biotuotteina, joilla voidaan korvata fossiilisia raaka-aineita ja materiaaleja.

Biotuotetehdastaan mahdollistama teollinen ekosysteemi on ainutlaatuinen ja sen arvoketjut ulottuvat Kemistä laajalle koko maahan. Tehtaan liiketoimintamalli perustuu tehokkaan kumppanuusverkostoon, jossa uusien tuotteiden jalostaminen on arvoketjun eri osajien yhteistyötä.

Biotuotetehdaskonseptin ytimenä on erittäin resurssitehokas tuotantoprosessi. Konsepti mahdollistaa sellun tuotannon sivuvirtojen hyödyntämisen arvokkaiksi biokemikaaleiksi, biopohjaiseksi energiaksi ja muiksi biotuotteiksi. Itse asiassa, biotuotetehdas on niin tehokas, että se tuottaa huomattavasti enemmän bioenergiaa kuin mitä se kuluttaa, eikä tuotannossa tarvita lainkaan fossiilisia polttoaineita. Näin ollen käynnistytessään suunnitellusti vuoden 2023 lopulla Kemin uusi tehdas edustaa metsäteollisuuden kirkkainta kärkeä!

Jari-Pekka Johansson

Johtaja

Kemin biotuotetehdasprojekti

Metsä Group

Kuva Mika Ahonen, Kemin Kuvaamo

BRIEFLY IN ENGLISH

Welcome to the new ecological log nursery!

The new ecological log nursery will be opened in the beginning of November 2021. The Pajarinranta nursery will replace four nurseries in Kemi, which have become in the end of the buildings life circle; Marttala, Möllärinranta, Ruuti and Kaivolinna nurseries.

All solutions during the construction project are sustainable and green. The location near the city services, by the sea and surrounded by parks diversifies all the actions in the nursery. In this nursery there are room for 198 children.

Nursery is open year round and 24/7 – always when the daycare is needed. Our main issues in Kemi early childhood education are the childrens well-beging, fluent co-operation with families and an equal, high quality early childhood education for every child.

Self-service library in Kemi

During this spring the library in Kemi is turning to the self-service. The customers will be able to use library facilities also in the evenings and during the weekends. The self-service opening hours will expand in the morning and evening hours and during the business hours the staff is available in the library as used to.

The library users can access to the library with a valid library card and passcode. The passcode will be given only personally to the user in the library. Also the children under 15 years can sign in the library, if the guardian has given permission for that.

During self-service hours all the customers can borrow and return material, get reservations and read or study in the library. Services, which are available only during the business hours, are printing and copying.

The Familycentre networks the child and family services

Kemi Familycentre has started in the beginning of the 2021. It gathers together services, which are ment to children, young people and families and the centre guides different operators to work together.

In August 2021 the meetingpoint "Perheiden piha" the Family Yard starts to operate in Pruntsi area – this is the most visible service the Familycentre offers.

Follow us in Facebook: [fb.com/Perhekeskuskemissa](https://www.facebook.com/Perhekeskuskemissa)

